

פרוטוקול מס' 12/ב

מישיבת ועדת הכטפיה
מיום ד' בחשון תש"ז - 9.10.1956
בשעה 08.50

השתתפים:

חברי הועדה:

- י. גורי - היו"ר
- י. אפרתי
- י. בדר
- א. בהיר
- ש. דיין
- א. הרפלד
- מ. חזני
- ח. לנדאו
- י. קרגמן
- ח. רובין
- ג. שוקן
- מ. קלמר

מוזמנים:

- שר המסחר והתעשייה פ. טפיר
- א. הירשברג - דובר משרד המסחר והתעשייה
- י. קמחי - מטעם האוצר

סדר-היום:

1) תשובות מ"מ שר האוצר על שאלות חברי הועדה.

2) 113' אכס

היו"ר י. גורי:

אני פותח את הישיבה.
אני רואה למטור לחברי הועדה כי נאלצתי להכניס
שנוי בסדר היום. השבתי שהבקר נדון בשאלת מסכורת השרים והשופטים,
ולאחר מכן נשמע דו"ח מפי שר הפנים על ועדת של"ח. אבל מכיוון שנאמר
לי שיתכן והכנסת לא תשב מחר, פניתי למ"מ שר האוצר ושאלתינו אם יוכל
להוסיף בטני הועדה בתל-אביב, כדי להשיב על שאלות חברי הועדה.
הוא השיב לי כי הדבר הוא בלתי אפשרי, ולכן שניתי את סדר היום,
והיום נשמע תשובות מ"מ שר האוצר, מר טפיר, ומחר נעסוק בשאלת מסכורת
השרים והשופטים. ובצנין מסכורת השופטים עלי למטור לוועדה כי קבלתי
מכתב מנשיא בית הדין העליון, וזה לשונו - - - (קורא את המכתב).

ועכשו חרשוני להודיע שהח' ישראל קרגמן נכנס
לוועדה במקומו של א. בקר. אני מברך אותו ומאחל לו עבודה פורייה.

בימי הפגרא היתה לי שיחה עם נשיא האוניברסיטה, ד"ר מזר, והוא תיזר בפני את מצב האוניברסיטה, ומטר לי על דין ודבריה בין האוניברסיטה ובין האוצר ביחס לחקייב הרגיל ובחס לחקאיב הפיתוח. ענין החקאיב הרגיל מצא את חיקונו, וכפי הנראה חובה הצעה לוועדת הכספיה להוסיף לאוניברסיטה ולטכניון סטומיט מטויימית. אשר לחקאיב הפיתוח, המו"מ נמצא בחיקו; כלומר, האוצר אינו מוצא לאפשרי לשנות משהו בחקאיב הפיתוח. הסכום של 500 אלף לירות שנקבע בחקאיב 1955/56 נמחק מתקאיב 1956/57, ועל כך קובלת האוניברסיטה. ד"ר מזר אמר לי כי המצב חמור ויחכן והדבר יביא להפסקת העבודה בקריח האוניברסיטה. הוא ביקש להביא את הענין לוועדת הכספיה. אמרתי לו שאינני יכול להטותק בשיחה זו, ואם תבוא פניה מצד האוניברסיטה, ועדת הכספיה תדון בזה. בימים אלה הגיע מכתב מהאוניברסיטה וזה תכנון; - - - - - (קורא את המכתב).

אני מאיע לוועדה להקדיש יום ד' הבא משעה 9 עד שעה 11 לביור בבנין האוניברסיטה.

א. בהיר: האם זמן מוגבל זה יטפיק?

היו"ר י. גורי: אנו יכולים להקדיח ולצאת ב-8.30, לבקר עד שעה 11 ובסיכום הביקור נשמע דברי ד"ר מזר.

ועתה אני מאיע שנשמע מני מ"מ שר האוצר מר ספיר חשובות על שאלות חברי הועדה שנשאלו בישיבה הקודמת.

שר המסחר והתעשייה פ. ספיר: אני מוכן לשנות היוח/על חלק מן השאלות, (ממלא מקום שר האוצר) חברי הכנסת רובין וטווייב שאלו ביחס לקייזר-ארייזר. נחתי הוראה להכין את החמר ואני מקוה שבטבוע הבא אוכל למסור תשובה מפורטת. כיום אני יכול להגיד שכל מה שנתפרטט בעתונות בענין זה, כמו בעניינים אחרים, איננו בחלית הדיוק.

אשר לשאלתו של ד"ר בדר ביחס לפרטפקטיבה של פיתוח הלירה, שהיא עובדה קיימת לאור הפרמיות והסובסידיות - אני חייב לומר, כי קודם כל דואגים לכך שהידיעה חופיע בעתונות, אחר כך שואלים על ערעור ערך הלירה ואחר כך שואלים על הפרטפקטיבה.

אין קשר בין פרמיות לייצוא ובין פיתוח הלירה. אביא לדוגמה ייצוא המלט. אנו מייצאים מלט לארצות הברית, ברזיל, קובה וארצות אחרות. מחירי ההובלה בעולם, לא בארץ, עלו. ברוב הארצות המחיר הפנימי מכסה את הוצאות הייצוא. ואנו איננו נענים לחביעות ביח"ר למלט להעלות את המחיר. אין זה אומר שאיננו מעלים את המחיר לגמרי. השנה העלינו את המחיר בשלש לירות. אולם אנו נוחנים פרמיה של 70 גרוש על הערך המוסיף.

יחן דוגמה שניה: אנו רוצים לייצא שנים חותבות, שהן ג-90 אחוז ערך מוסיף. ההתחרות מצד ארצות אחרות היא גדולה מאד. השנים החותבות מיועדות כולם לייצוא ואי אפשר להרוויח עליהן של ידי מכירה בארץ. ולכן יש פרמיה לייצוא זה הקיימת זה 3 שנים. ממאיצי הממ"ז יושבים על יד שולחן זה. על הממ"ז הוחלט כאשר היו נתונים כלכליים אחרים. אינני יודע פירושה של ראשי הוויכוח, אולם אני יודע שתכנון של מושג זה הוא - 3-5 לירות הדולר לייצוא.

אשר לדרישה של צי"ח לפרמיה - אני לא ראיתי דרישה כזאת ובודאי שאינני יודע את יספקו אותה.

ג. שוקן: מהי הפרמיה לשנים חותבות?

שר המסחר והתעשייה: 70 גרוש על הערך המוסיף.

דבר המסחר והתעסיה:

קבוצה הכלכלנים הצעירים שנכנסו למסחר המסחר והתעסיה, עושה את החשבון של הערך המוסף באופן המדויק ביותר. אינני יודע מה יהיה בעוד שנה-שנתיים או שלוש, חבר הכנסת בדר, אבל אני יכול להגיד, שבינתיים אינני יודע על סגמה המסתמנת לזיחות כללי של הלידה.

אשר למחירים הטובים הקטורים בזה, עושים את המסלה אחראית על דברים שאינם יי כינם לה. למשל - מחיר הדלק. מחיר הדלק בשנתיים האחרונות עלה ב-15-10 מנט על חבית. אבל יש מחירי הובלה, והם מתחנים כל שנה. בשנה האחרונה, לאור מספר טראץ, מחירי הובלה עלו פי שניים. הם עלו ב-4-5 דולר לדלק הטובא מטרקנים ובשני דולר על הדלק הטובא מרוסיה. מה צריכה לעשות הממשלה? - האם היא צריכה לצבור גרעון על חשבון שיטהו, או באורו זמן להעלות אתמחיר הדלק? בטמן חדש-חדשים התתנו, כי חשבנו שזה יהיה דבר חולף. ובאמת אינני יודע מנין יכוסה הגרעון שהצטבר בחדשים אלה. אבל יילו היה הדלק בידי "סל" היא היתה מטבה את המחירים כל חדש. לנו יש הסכם עם החברות על שני המחיר אחת לשלושה חדשים. מדינת ישראל לא הפסידה מזה שלא "סל" הוא הספק הראשי של הדלק; אלא למסלה יש בקורת על כך.

אשר לשאלה בדבר מחירי הביצים, החלב והסמן - אינני יודע שום דבר בענין החלב. אבל ביחס לביצים - אף פעם לא חשבנו שהפיקוח הוא מטרה בפני עצמו. החקלאים טענו שנה וחצי שיש כמות של ביצים גדולה יותר מהמכסה שבקבעה לחלוקה. אבל יש חלק מן החקלאים המקיימים את הצו ונותן לממשלה את הביצים במחיר של 8 גרוש ויש חלק שאינם מקיימים את הצו וסולח את הביצים לשוק החפשי. הפער בין המחיר של השוק החפשי ובין המחיר הרשמי היה 4 גרוש. כאשר הרגשו שכמות הביצים גדלה; שחררנו לנסיון ראשון 25 אחוז מן הביצים; וכאשר נסיון זה הצליח שחררנו 50 אחוז ואחר כך - 60 אחוז; ובסופו של דבר בשלנו את הפיקוח בכלל. והעובדה היא שמחיר הביצים בשוק החפשי ירד. א נני אומר שזה ישאר לנצח, כל הדבר תלוי בעובדות ובמספוא. חלוקת הביצים עלתה לנו בסובסידיה של 200 מלף לירות לחודש. היתה זו סובסידיה של גרוש על כל ביצה שחולקה. הוכח לנו - ואנו שוכנענו - כי במידה והמחיר יהיה נורמלי יותר, יש תקווה גדולה יותר לייצוא של ביצים.

אשר למחיר-הסמן, כיום ישנם 4 סוגי שמנים; לפני שנה היה לנו רק סוג אחד - השמן שהבאנו מחו"ל. היום יש שמן מחו"ל, שמן מקומי מכותנה, שמן זית וסמן בט יט. אנו הבאנו רזרבה של שמן מוכן לצרכי שעת חירום. כאשר הבאנו שמן מהחוץ והיינו תלויים בבתי החרושת, הקולוציה של כתי החרושת היתה לפי החוליה החלשה ביותר של כתי החרושת. אנו סבורים שכאשר יש שמן מקומי - וכמות השמן המקומי תלך ותגדל, למרות האסון בכותנה, - אין צורך לשמור על הפיקוח.

אשר לענין מפעל המינ בכפר ויתקין, אין אנו אחראים למה שמתפרסם בעתונות. אין שחר לדעה שרוצים להכריח את כפר ויתקין להעביר את מפעל המינ לרשות אחרת. למעשה הענין הוא בזה שבאיזור שבין תל-אביב וזכרון יעקב מי התהום הסליחו, וכפר ויתקין צריכה להעמיד באר אחת או שתיים. סקורות הקיטה מפעל מינ אזורי וקדחה בסביבת קקון בארות עמוקים. המום הוא על תוספת מינ סבירות אלו לכפר ויתקין. אין כל ענין לסקורות לקבל את הבעלות מכפר ויתקין. ממה שנוחץ על כפר ויתקין שתקנין את השאיבה, אלה הן הגידולים בעצמם.

מה שנוגע לתיקונים במקורות מס ההכנסה, אני סבור ששר האוצר, שיחזור בשכוע הבא, ישיב על כך.

אשר לצורי המכס, אינני רוצה לדבר על העבר, אבל עובדה היא שהיו שנים במדינת ישראל, שבימי החרושת לפלי מכר

טוטה מל"ב-12 לירות ובשוק נמכר שק המל"ב ב-100-80 לירות. הייתי בין אלה שהשיגו על כך, ואמרו: או שטונה מל"ב אינה צריכה לעלות 12 לירות, ואם היא עולה 12 לירות, את ההפרש בטחירים צריכה לקבל הממשלה. והבנו על המל"ב נקבע עוד בממשלה הקודמת. אני אומר זאת כדי להדגיש, שאם ישנו מקרים שהממשלה יכולה לטפוג את הרווח במקום מישהו אחר, היא צריכה לעשות זאת. ודוגמה טובה לכך יכולים לשמש חוטי כותנה. מחיר חוטי הכותנה הוא 3.600 ל"י ומחיר סיבי סיבן - 3.200 ל"י. ההפרש בין מחיר הקניה בחו"ל היה 80 גרוש...

י. ספיר: הפרש על מה?

שר המסחר והתעסיה: ההפרש במחיר חמר הגלם הוא 80 גרוש, וההפרש במחיר השוק הוא 40 גרוש. האיש קונה חמר הגלם ב-80 גרוש פחות ומוכר ב-40 גרוש יותר. וכאן היו שתי אפשרויות: או להורי את המחיר, או שהממשלה תטפוג את ההפרש. נהלנו סו"מ והתיעצנו עם הגורמים המעוניינים בשיחוף פעולה עם התאחדות בעלי התעסיה והתעסיה שמינם בהתאחדות בעלי התעסיה. והחלטנו שהממשלה תטפוג את הרווח, העלינו את הסכום והמחיר נטו כפי שהיה, והיצרנים השלימו עם רווח קטן יותר.

היו"ר י. גורי: לפנינו דברי ההסבר לצו ז"ו. מהם מסתבר שיש 3 סטרות להעלאה ז"ו. מטרה אחת היא פיסקלית. מטרה שניה - צמצום השימוש במטבע ז"ו בשטח זה, ומטרה שלישית - הגנה על בדיקת המיוצרים בארץ מכותנה. אנו הינו רוצים שדברי ההסבר יהיו סתמיים לדברי ההסבר הנשמעים בוועדה גם מפני הנציגים הנשלחים על ידי שר האוצר ועל אחת כמה וכמה מפני שר האוצר או מלא מקומו. השאלה היא, אם אנו יכולים להניח על שולחן הכנסת את דברי ההסבר כמו שהם, ואם הם עולים בקנה אחד עם תמורתן?

שר המסחר והתעסיה: אני חושב שהם עולים בקנה אחד עם הסדרתי. אנו עשינו נסיונות ראשוניים לצורמליזציה וחששנו שאם יהפך השוק של היצע לשוק של ביקוש. אולם חשש זה בתנאי הניסוח העיקרי להעלאה היתה ספיגת ה-40 גרוש על ידי הממשלה. מטרה זו הושגה. אם צריך לנטח אחרת דברי ההסבר, אני מוכן לעבור עליהם עוד פעם ולבדוק אם יש צורך בכך.

י. ספיר: לאחר שעניין הבורמליזציה התחלב לתוך הויכוח, הייתי רוצה לטפוע כמה הסברים על הדבר ועל מידת הצדקתו. השאלה שעמדה לפנינו היתה זו: ההפרש במחיר של סיבי סיבן, כפי שנמסר לנו, נגרם מתוך שנוי מקור האמסקה. קודם הביאו את סיבי הסיבן מ גרמניה ועכשו מאיטליה. זאת הוטרט שבענין זה אין שאלה של קלקולציה מסובכת, שבעל התעסיה יכול למצוא לו מירוצים להעלאת המחיר. זו היתה קומפרומיטציה עם התעסיה: עד היום קבלתם חמר גלם במחיר כזה, היום אנו נותנים לכם חמר גלם במחיר יותר זול. השאלה היא, האם לאור קומפרומיטציה זו נעשה נסיון להוריד את המחיר? על כך לא נתנה תשובה ברורה.

י. ברר: אני מבין שיש הבדל במחירים בין סיבי סיבן ובין כותנה. אבל ההפרש של 40 גרוש הוא קצת מוזר. נניח נשיג סיבי סיבן בלירה הק"ג, האם גם אז יהיה אותו הפרש? האם אין כאן מחיר שנקבע על ידי קרטל? אם יש דבר כזה, מוטב ששר המסחר והתעסיה יסביר את הענין.

ג. שוקן: האם המחיר של סיבי סימן מבוסס על חשער הרשמי לפי הקצבן של מטבע חוץ, או מביאים בחשבון שחלק ניכר מחמר הגלם מיוצא על ידי פמזים לפי שער הרבה יותר גבוה? אני שמעתי שחלק גדול מוכא על ידי פמ"ז, ואם זה כך ואם הרווח הוא כל כך יותר גדול מאשר בחוט כותנה, נדמה לי

היו"ר י. גורי:

יש עוד צו אחד שעורר ויכוח:

שר המסחר והתעשייה:

טרם הספקתי ללמוד את החסר הזה.

היו"ר י. גורי:

את מ"מ שר המוצר סודיע שעוד לא עיין בחסר, והיות והענין דחוף - נפתין.

א. בהיר:

ישנו חברי רכיש הועדה, שאינם טבעי רצון מצורת הגשת החסר על ידי המוצר.

היו"ר א. בהיר:

את אלה מוכן לקבל את הערה, שאינן לדבר על כך בדרך הכללה, אפי' מוכן להאסרף להערתך.

שר המסחר והתעשייה:

היות ואני מניח שהחסר ודברי החסר שניתנים על ידי המוצר אינם פחותים מאלה הנתנים על ידי משרד המסחר והתעשייה, אינני יכול לקבל את ההכללה שהיתה בדברי שר בהיר. יוכן שבענין זה או אחר החסר אינו שלם. אבל מפנה השומת לב שר המוצר לענין זה, ואני בטוח שהוא יוכיח לכן שב-99 אחוז החסר הסוגש לוועדה הוא שלם.

שר מסחי:

דברי החסר המוגשים בעניני מסים רובם ככולם עובריה דרכי ומוכנים על ידי. ואני מוכן לתת עליהם את הדין. אשר לשלושה הצדדים שהוצגו מתול, צו אחד שהטביר שר המסחר והתעשייה הנו בדיוק ובהתאם למה שארין להיות. ואשר לצו הסרטיים, הודעתי לחברי הועדה שדברי החסר אינם טובים וברורים, ובקש י לא לקבל אותם. המוצר לא רצה להעמיד את הצו הזה על סדר היום מתול. יש לנו עוד חודש ימים. היזמה באה מהכנסת שרצתה לגמור את שני הצדדים בבת אחת. הכנסת פנתה במיטריין לחיפה ובקשה לשלוח דברי החסר. ומשם שלחו דברי החסר שלא עכרו את המוצר.

היו"ר י. גורי:

חברי ועדה שיש להם שאלות נוספות, יכולים להציגן.

י. ספיר:

לאור החסר על התועלת הרבה שיצאה מהבורסליזציה ביבוא, אפי' רוצה לטמול: האם נעשה בסיון להעביר גם את היבוא המסלתי לאותם מסים?

י. אפרתי:

- (א) אפי' רוצה לטמול: האם קיים עדיין המסוג של פס"ז?
- (ב) האם מוכרים לחקלאיים מספור במחיר של 1.800 הדולר?
- (ג) האם מחדי המטנים יהיו טובים לאחר איטול הפיקוח ויותאמו לכל טוב וסוג?

ח. לנדאו:

מה היא הפרמיה על טובה טלט?

מ. קלמר:

האם מתנהל באזור דיון בוטר הסרת הפיקוח על מטבע חוץ? לפני 4 שנים נתמנתה ועדה לבדיקת הדבר. ועדה זו לא סיכמה דיוניה מה אחד אלא היתה דעת רוב ודעת מיעוט. האם לא כדאי למנות ועדה חדשה שתבדוק את היצאה?

א. בהיר:

האם הפרמיות לייצוא הן אחדות או מצבות?

ט. דיין:

שמענו שהשנה יבואו לארץ 58 מלף עוליות. האם יש תכנית התייבבות ל-58 מלף עוליות

ומה הם מקורות הפיקוח?

מ. חזני:

מה סיכמה המסילה ביחס לעגין הכוחנה?

י. סוזאני:

בעקבות שאלתו של סר בדר על שיחות הלירה, ידוע כי בכורסה הלה זיזתה סר בדר הכוחנה ל בניירות הערך. כל הזמן ער בניירות הערך מסודיו למינדכט היה יותר גבוה מני רוח ערך המסודיו לדולר. בזמן האחרון הסגס הוא הכרך ודוקא היער ל בניירות ערך המסודיו לדולר עלה. היות וחלק גדול של האגרות הונצחו על ידי חברת החשלה, בריוני לטול: האם זו תופעה משיכית או שהדבר נטה על ידי מוסדות עבור ביעוץ והדרכת הבנקאים?

שאלה ינייה - מדי יעם אבו קורטי לעתונות על מכירה בנקים וקניית בנקים בסכומים גדולים סר. אבי חושב. העובדה שהמסילה נכבעה מהוצאת רשיונו לפתיחת בנקים חדש לאנשי רציניים, שאלת אותה ללכת לשוק החפשי ולשלו סכומים גדולים. האם לא היה רצוי יותר שהמסילה תלבה מדיניות בטוחה זה?

י. בדר:

הי מי רוצה לדעת: א. מה הסגס ביחס להצעת החוק בגד הקרסליט? ב. מה היו עקרונות השיחות הסגס אילו היו בוקטים בדרך של דוואלואציה?

י. ספיר:

האם שמה לב המסילה לבעיה שבוצרה בזמן האחרון בשטח הקלאמות - מציאת בידולים וענפיה חדשים כדי לבצל את הסכמים העומדים לרשותנו בהשקעה ובנשים המוכנים לעבוד?

סר המסחר והתעסיה:

לשאלתו הראשונה של סר ספיר, האם בה בטוח היבוא המסלתי בענין בטיחות לבורסליזציה - אילו מצאתי שהבאת חי ה - וזה היבוא העיקרי של המסילה - על ידי בורסים פרטיים היתה עולה למסילה בדולר אחד שחוח, לא הייתי רואה בזה שום ענין עקרוני. אבל צר לי, מצאנו הדברים משובטים ומורכבים ביותר ולעמים קרובות בתקלים אנו כסתירות. היות אבי צריך לענות על שאלת סרוע קנינו היתה והיא התקלקלה וכיון אנו מצימים אותה למאכל בהמות. חברי הועדה יזכרו כי בזמנו באתי לוועדה ובמרת: עומדת לפנינו הברירה להכין סטוק של חיטה ליעת חירות, סתוך סיכון יסיהו יתקלקל, או להישאר ללא סטוק של חיטה. הכינונו סטוק של חיטה והכמות שהתקלקלה היא קטנה סר. אבי מטער סר, אך היבוי יכול לבוא לפני סר וסר לו שיחזיק סטוק של 120 אלף טון חיטה. נוסף לכך קבית החי ה סטובכת עו המענק ועודפי המזון, ולכן יבוא החיטה איו יכול להעשרה על ידי בורסים פרטים.

דוגמה שניה יכול לטס יבוא הדלק, אגם הוא איו ניתן להבאה על ידי בורסים פרטיים, אם כי חברת הדלק יש בה בורסים פרטים. יבוא שניתן להעבירו על ידי בורסים פרטים, סוגא על יום. על כל פנים, איו בני נטנה על אלה הסקרים את דרך היבוא המסלתי.

סר לשאלתו השניה של סר ספיק בדבר מציאת

בידולים וענפי חקלאות חדשים - זוהי שאלה חסורה סר. לפני מונחת התכנית החקלאית ובה מצוי נ מה רוצים לזרוע ב-1959 ולמה רוצים להגיע ב-1962. והמצב איונו כל כך טרגי. תכנון זה מבוסס על 2,5 מליון דונם ומינה כוללת ירקות. שטח הכוחנה והקנייה יוגדל לפי תכנית זו מ-87 אלף דונם עד 600 אלף דונם, בטניה - 350 אלף דונם וכוחנה - 200 אלף דונם. אבל אנו חושב שבמציאות הפרופורציה תהיה הפוכה. שטח סלק הסוכר יוגדל מ-5000 דונם עד 180 אלף דונם. ואם נבעתי בענין סלק הסוכר, ברצוני להתעכב לרגע על ענין בית החרושי לסוכר. אנו יודע את כל "סחלות הילדות" שהכעירו את העתונות. דברתי עם סומחים שבנו בתי חרושי גדולים והם אומרים כי ישנה רמי חרושת שאינה מוציאה חוצרתח לשוק אלא רק בשנה השניה. בבית חרושת לסוכר בכל העולם קודם כל מריצים

את המכונות, וגם לאחר סכך היעילות הינה מביעה ל-98 מחוז.

האז זהו הבעיה? י. ספיר:

הבעיה העיקרית הינה בעיית התחזוקה המכונות, כי חלק מהמכונות קנו במדינה וחלק הביאו מהשומרים.

כמטרשטח חלק הסוכר יגיע ל-180 אלף דונם, כ מה בתי חרושת לסוכר אריבית להיות אז? א. הרצל:

אני חושב, כי לטרות כל התקלות והחלוקה הילדות צריך לנגדן היה חרוש יבני בנגב. גם אז תעסך שמלת הרבטביליות אבל הינה כחות חריפה.

לשמלתו של סך אפרתי ביחס לפמ"ז, כיום הברירה היא בין פמ"ז וזין פרמיה של 700 גרוש. ישנם המעדיפים את הפמ"ז, כי הוא נותן יותר.

(המסך הישיבה רשמה אז)

שר המסחר והתעשייה פ. ספיר: (המשך)

השנה, למרות שיורד הייצוא לתורכיה והולך ויורד הייצוא לטינלנד, הרי בשלושה ענפיה: חקלאות, תעשייה ויהלומים נגדיל את הייצוא ב-20%. לולא כל העזרה הניתנת לייצוא, הגלוי והסמוי, היינו בוודאי יורדים בטוח זה ולא עוליר.

מחיר השמנים - הוחלט עקרונית, והודענו על כך חדשיים למפרע, להסיר את הפיקוח על השמנים. הפרמיה ירה נקבעו, ושני שריה הוחמרו לקבוע את הנחונים.

מחיר המספוא לחקלאים - נניח לרגע שהחקלאים מקופחים בענין המספוא (ואני יודע שהכנסתם הכוללת של החקלאים הייתה השנה פחותה מאשר אשתקד) אבל מסתבר, שבטביל לעודד זריעת חיטה, כדי שלא ישתמשו בחיטה בטביל הלול וגם בטביל לעזור לחקלאים נחנו 1,3 מון מספוא כנגד מון חיטה. לשנה הבאה אמרנו שבטביל סוג מסויים של חיטה ניתן 1,4 מון כנגד יונה חיטה.

הפרמיה ליונה מלח היא בגבולות של . אנו קונים דלק ברוסיה בשיקור בטביל חברת הוטמל ו"נשר", אנו קונים אותו על-טמח ונותנים אותו במחיר שהוא עולה. הדלק המוזל ניתן ל"נשר" כדי לסייע לו ולעודד את יצוא המלט. אותם החנאים הוצעו לבית-החרוית "טמסון" שעובד במחצית יכולתו (למרות שהוא יהול לעבוד במלוא יכולתו) ואינו מייצא.

חבר-הכנסת קלמר שאל בנוגע להסרת הפיקוח על מטבע חוץ. פורמליית אני יכול להשיב לו שהענין אינו עומד על סדר-היום, אולם אני מתפלא שהוא מציג שאלה זו דוקא בשנת התקציב 1956/57 בה יוצאו לצרכי מחוץ אמצעים פי כמה יותר מאשר בשנה רגילה. אנו עושים נסיונות שונים בנדון, ורק ביום ו' שעבר הודענו כי מקבלי פיצויים מגרמניה רשאים להחזיק 20% מהסכום שהם מקבלים בניירות-ערך חוץ.

פרמיות שונות - קיימת אחידות בנדון ואנו משתדלים שהדבריהם יהיו אחידים וברורים גם למשרד וגם למעונייניהם.

חבר-הכנסת דייך שאל על תכנית ההתיישבות. אינני יכול לומר שלא נעשה דבר בטמח זה. המשא והמתן האחרון שמחנהל עם הבנק ליצוא ויבוא מבוסס כולו על תכנית חקלאית שהוכנה על-ידנו. הסכום שיאגור, כולו בחומר ובציוד, הוא עבור החקלאות. אם האמצעים יופנו לביסוס הקיית או עבור קפיצה נחשונית בטמח זה - לענין זה איני רואה להיכנס כרגע. הרחבה, השלמה וביסוס - כל אלה פירושו קליטה. נסינו לסכם השנה מה נעשה בטמח של פיזור האוכלוסיה והתברר כי השנה הגענו בטמח זה להישגים הגדולים ביותר במשך 6 - 5 השנים האחרונות. בעניני ההתיישבות אינני יכול לומר שאנו קופאים על השמרים.

נזקי הכותנה - נקבע יקרון שמטלמיו את הנזקים. יכולים להיות וריאנטים שונים, אבל הביצוע הלכה למעשה נמסר למשרד החקלאות תוך שימת דגש על כך, שהנפגע כליל צריך לקבל יותר.

על השאלה בדבר חוק מח ההכנסה ישיב שר האוצר בטובו ארצה.

לשאלתו של חבר-הכנסת פוזאייב על טוק ניירות ערך, הרי אין הממשלה עומדת מאחורי זה ולא נכוונות הכוונות שמחיתטים לה. היום נתפרט דבר האמיסיה של הפיריות בסכום של 7,5 מיליון ל"י הצמודה לאינדקס או לדולר, לפי בחירת הקונה. הנזקים יודעים שנקבעה אמיסיה בסכום של 14 מיליון ל"י לצרכי התעשייה גלבד, התעשייה הלא-ממלכתית, שאפשר גם כן להצמידה לפי בחירה לאינדקס או לדולר.

מכירה על-ידי בנקים - אלה אינם בנקים
רבים. מי שבא עם הצעה רצינית ועם אמצעים ומבקש רשיון, הרי מועצת
הבנקים ישראלי וגם האוצר בוחרים את ההצעה לגוף העניין וניתנת אופציה.
אני לא זממתי שהם הביאו אמצעים מתאימים.

אשר לשאלה בדבר פיתוח לרן הממכר, הרי
מוכן אני להסתמך בסימפוזיון על נושא זה ואף אסתדל להוכיח בו את
היתרונות שיש בכך, אולם בשלב זה הייתי מוכיח שהיתרונות עולים על
היתרונות.

(אחרי כן טקירתו של שר הפנים על פעולות ועדת של"ח)

ראוני להביא לידיעת הוועדה את תוכן מכתבו
של שר הפיתוח אלינו מיום 9 באוקטובר, 1956.

היו"ר י. גורי:

האומר:

"הממשלה עיינה בהמלצתו היתרונה של ועדת הכספים מיום
1 באוקטובר 1956, אך לרגל דחיפות ענין תעריפי החשמל
החליטה לבקש מהוועדה לעיין מחדש בהמלצתה הקודמת".

את שר הפיתוח יופיע מחר נצטרך להועיד זמן

לנושא זה.

הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13.30